

**Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti
talabalarining "Ijtimoiy faollik indeksi"ni baholash
METODIKASI**

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti talabalarining "Ijtimoiy faollik indeksi"ni baholash metodikasi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 14-martdagi "Oliy ta'lim tashkilotlarida talabalarga grantlarni taqdim etish va qayta taqsimlash tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida" 149-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy ta'lim tashkilotlarida talabalarga grantlarni taqdim etish va qayta taqsimlash tartibi to'g'risida Nizomga 2-ilovaga muvofiq ta'lim grantiga talabgorlarning ijtimoiy faolligini aniqlash bo'yicha baholash mezonlariga ko'ra talabalarining "Ijtimoiy faollik indeksi"ni baholash tartibini belgilaydi.

Mazkur Metodika Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tizimidagi oliy ta'lim muassasalariga nisbatan tadbqiq etiladi hamda boshqa ta'lim muassasalariga tavsiyaviy harakterga ega.

2. Ushbu Metodikada quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

- ijtimoiy faollik indeksi - har bir talabaning o'qish jarayonida ma'naviy-ma'rifiy tadbirlardagi ishtiroki, harakati (yoki harakatsizligi), ijtimoiy, ma'naviy, ma'rifiy yo'nalishlardagi faoliyati samaradorligi ko'rsatkichi;

- Ijtimoiy faollikni aniqlash bo'yicha komissiya - ta'lim grantiga talabgorlarning ijtimoiy faolligini aniqlash uchun oliy ta'lim tashkiloti rektori tomonidan yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha prorektor raisligida 9 nafardan kam bo'lmagan tarkibda tuziladigan komissiya;

- "Ijtimoiy faollik indeksi"ning asoslovchi hujjatlari - talabalarining ijtimoiy faolligini aniqlash bo'yicha baholash mezonlariga muvofiq mazkur baholash metodikasi bo'yicha tasdiqlangan asoslovchi hujjatlar jamlanmasi.

Maxsus elektron platformasi - talabalarining ijtimoiy, ma'naviy, ma'rifiy yo'nalishlardagi faoliyatini baholab borishga qaratilgan va baholash natijalarini aks ettiruvchi hamda ma'lumot almashinuvini nazarda tutuvchi axborot tizimi.

3. Talabalarining "Ijtimoiy faollik indeksi" har o'quv yilining yakuni bo'yicha 100 ballik tizim asosida baholanadi.

**2-bob. Talabalarining "Ijtimoiy faollik indeksi"ni asoslovchi hujjatlarini
maxsus elektron platformaga kiritish, tasdiqlash va baholash**

4. Ta'lim grantiga talabgorlarning ijtimoiy faolligini aniqlash bo'yicha baholash mezonlariga ko'ra talabalarning "Ijtimoiy faollik indeksi" quyidagi tartibda baholanadi:

1) Kitobxonlik madaniyati - talabalarning o'quv yili davomida o'qigan (tavsiya etilgan) badiiy adabiyotlar bo'yicha test savollariga javoblari asosida;

2) 5 muhim tashabbus doirasidagi to'garaklarda faol ishtiroki - talabalarning universitetda tashkil etilgan har bir to'garakdagi faol ishtiroki va talaba tomonidan to'garak tashkil etganligi asosida;

3) talabaning akademik o'zlashtirishi - talabaning GPA ko'rsatkichi asosida;

4) talabaning oliy ta'lim tashkilotining ichki tartib qoidalari va Odob-axloq kodeksiga rioya etishi - talabalarning universitetning ichki tartib qoidalari va Odob-axloq kodeksida belgilangan talablarga rioya etishi bo'yicha guruh tyutori va boshqa mas'ullar xulosasi asosida;

5) xalqaro, respublika, viloyat miqyosidagi ko'rik-tanlov, fan olimpiadalari va sport musobaqalarida erishgan natijalari - talabalarning xalqaro, respublika, viloyat miqyosidagi ko'rik-tanlov, fan olimpiadalari va sport musobaqalarida erishgan natijalari bo'yicha asoslovchi hujjat (diplom, sertifikat) asosida;

6) talabaning darslarga to'liq va kechikmasdan kelishi - talabalarning darslarga o'z vaqtida kelishi hamda dars jadvaliga muvofiq tegishli auditoriyalarda darslarga to'liq ishtirok etishi bo'yicha davomat natijalari asosida;

7) talabalarning "Ma'rifat darslari"dagi faol ishtiroki - talabalarning "Ma'rifat darslari"dagi davomati natijalari va "Ma'rifat darslari"dagi faolligi asosida;

8) volontyorlik va jamoat ishlaridagi faolligi - talabalarning volontyorlik va jamoat ishlaridagi faolligini tasdiqlovchi hujjat va guruh tyutori (4 va undan yuqori kurs talabalari uchun fakultet dekan o'rinbosari)ning xulosasi asosida;

9) teatr va muzey, xiyobon, kino, tarixiy qadamjolarga tashriflar - talabalarning teatr va muzey, xiyobon, kino, tarixiy qadamjolarga tashriflarini tasdiqlovchi hujjat va guruh tyutori (4 va undan yuqori kurs talabalari uchun fakultet dekan o'rinbosari)ning xulosasi asosida;

10) talabalarning sport bilan shug'ullanishi va sog'lom turmush tarziga amal qilishi

- talabaning sport klubiga a'zoligi, ma'lum sport turi bo'yicha oliy ta'lim tashkiloti hamda ularning filialining terma jamoasi a'zoligi, sport seksiya yoki to'garaklaridan birida faol shug'ullanishi bo'yicha tasdiqlovchi hujjat va guruh tyutori (4 va undan yuqori kurs talabalari uchun fakultet dekan o'rinbosari)ning xulosasi asosida; 11) ma'naviy-ma'rifiy sohaga oid boshqa yo'nalishlardagi faolligi - talabaning tengdoshlari o'rtasida hamda ijtimoiy tarmoqlarda faolligi, vatanparvarlik, taraqqiyparvarlik, ilm-ma'rifat, tarbiya yo'nalishlaridagi targ'ibot

ishlarida ishtirok etishi va boshqa tashabbuskorligi asosida.

5. Talabalar “Ijtimoiy faollik indeksi”ning asoslovchi hujjatlarini har yili 10-iyulga qadar maxsus elektron platformasiga yuklaydi (2024/2025-o‘quv yili yakunida ta’lim grantiga talabgorlarning ijtimoiy faollik ko‘rsatkichini baholashda oliy ta’lim tashkiloti rasmiy veb-saytidan foydalaniladi).

6. Maxsus elektron platformaga kiritilgan Talabalar “Ijtimoiy faollik indeksi”ning asoslovchi hujjatlar ushbu metodikaning ilovasida ko‘rsatilgan mas’ullar tomonidan har yili 15-iyulga qadar tasdiqlanadi.

7. Ijtimoiy faollikni aniqlash bo‘yicha komissiya tomonidan haqiqatda talabgorning belgilangan toifadagi talaba ekanligi ko‘rib chiqilib, har yili 25-iyulga qadar baholanadi.

3-bob. Shikoyat qilish tartibi

8. Talabalar “Ijtimoiy faollik indeksi”ning asoslovchi hujjatlarini hisoblash va baholash natijasidan norozi bo‘lgan taqdirda oliy ta’lim tashkilotiga 10 ish kuni ichida yozma yoki elektron shaklda shikoyat qilishi mumkin.

9. Universitet hamda ularning filiallari shikoyat kelib tushgan kundan boshlab, o‘n ish kuni ichida ushbu shikoyatni ko‘rib chiqib, qaror qabul qilishi shart. Bunda, shikoyat qilgan talaba shikoyatni ko‘rib chiqishda ishtirok etish huquqiga ega.

4-bob. Yakunlovchi qoidalar

10. Ushbu Metodika talablariga rioya qilinishi yuzasidan nazorat O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan amalga oshiriladi.

11. Ushbu Metodikaning qo‘llanishi bilan bog‘liq nizolar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda hal etiladi.

12. Ushbu Metodikaning talablari buzilishiga yo‘l qo‘ygan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javob beradilar.

№	Mezonlar nomi	Mezonlar tavsifi	Ball	Aniqlash mexanizmi
1.	Kitobxonlik madaniyati	Talabalarga 100 ta eng sara badiiy adabiyotlar mutolaa qilish uchun tavsiya etiladi. 1. O'quv yili davomida 10-12 ta badiiy adabiyotlarni o'qigan talabaga maksimal 20 ball beriladi; 2. O'quv yili davomida 7-9 ta badiiy adabiyotlarni o'qigan talabaga maksimal 15 ball beriladi; 3. O'quv yili davomida 4-6 ta badiiy adabiyotlarni o'qigan talabaga maksimal 10 ball beriladi; 4. O'quv yili davomida badiiy adabiyot o'qimagan talabaga ball berilmaydi.	20	100 ta eng sara badiiy adabiyotlar ro'yxati maxsus elektron platformaga joylashtiriladi. Talabalarning kitoblarni mutolaa qilganligini aniqlash bo'yicha testlar tuziladi va platformaga joylashtiriladi. Badiiy asarni o'qigan talabalar istalgan paytda oliy ta'lim muassasasi ARMga kelib, HEMIS dasturi orqali o'z ID raqami va login parol bilan aynan o'qigan asari bo'yicha kompyuterda test topshiradi va ijobiy baholansa, avtomatik tarzda ball oladi.
2.	5 muhim tashabbus doirasidagi to'garaklarda faol ishtiroki	1. 5 tashabbus doirasida oliy ta'lim tashkilotida tashkil etilgan har bir to'garakdagi faol ishtirok uchun 10 ballgacha baholanadi. 2. Madaniyat va san'at yo'nalishidagi to'garaklarda ishtirok uchun - 10 ball; 3. Sport yo'nalishida seksiyalarda ishtirok uchun – 10 ball; 4. Axborot texnologiyalari yo'nalishida to'garaklarda ishtirok uchun - 10 ball; 5. Kitobxonlik va adabiyot yo'nalishida to'garaklarda ishtirok uchun - 10 ball; 6. Bandlik yo'nalishida	20	O'quv yili yakunida talabaning 5 tashabbus doirasida tashkil etilgan to'garak va sport seksiyalaridagi ishtiroki bo'yicha to'garak rahbarlarining ma'lumotnomasi maxsus axborot tizimiga kiritiladi. Ma'lumotnoma tegishliligi bo'yicha kafedra mudiri, Iqtidorli talabalar bilan ishlash bo'limi boshlig'i, Yoshlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi boshlig'i tomonidan tasdiqlanadi.

		to'garaklarda ishtirok uchun - 10 ball ; 7. Talaba tomonidan to'garak tashkil etganligi va samarali faoliyati yo'lga qo'yilganligi - 20 ball .		
3.	Talabaning akademik o'zlashtirishi	Talabalarni akademik o'zlashtirish ko'rsatkichi quyidagi tartibda baholanadi: GPA ko'rsatkichi 5 bo'lganda 10 ball; GPA ko'rsatkichi 4,9 bo'lganda 9,7 ball; GPA ko'rsatkichi 4,8 bo'lganda 9,3 ball; GPA ko'rsatkichi 4,7 bo'lganda 9 ball; GPA ko'rsatkichi 4,6 bo'lganda 8,7 ball; GPA ko'rsatkichi 4,5 bo'lganda 8,3 ball; GPA ko'rsatkichi 4,4 bo'lganda 8 ball; GPA ko'rsatkichi 4,3 bo'lganda 7,7 ball; GPA ko'rsatkichi 4,2 bo'lganda 7,3 ball; GPA ko'rsatkichi 4,1 bo'lganda 7 ball; GPA ko'rsatkichi 4 bo'lganda 6,7 ball; GPA ko'rsatkichi 3,9 bo'lganda 6,3 ball; GPA ko'rsatkichi 3,8 bo'lganda 6 ball; GPA ko'rsatkichi 3,7 bo'lganda 5,7 ball; GPA ko'rsatkichi 3,6 bo'lganda 5,3 ball; GPA ko'rsatkichi 3,5 bo'lganda 5 ball	10	Maxsus elektron platforma HEMIS dasturiga integratsiya qilinadi va shu orqali talabaning o'zlashtirish ko'rsatkichlari olinib, har semestr yakuni bo'yicha ballar avtomatik tarzda qo'yib boriladi.
4.	Talabaning universitet ichki tartib qoidalari va	1. Kiyinish madaniyati (dresskod) talablariga rioya etishi - 2 ballgacha; 2. Odob-axloq kodeksida	5	"Ijtimoiy faollik" platformasiga har hafta 1 marotaba talabaning kiyinish madaniyati

	Odob-axloq kodeksiga rioya etishi	belgilangan talablarga rioya etishi - 3 ballgacha baholanadi. Talabani dresskod qoidalarini buzmasligi, Odob-axloq kodeksida belgilangan talablarga rioya etishi uning maksimal ball olishini kafolatlaydi. Ushbu talablar buzilgan taqdirda talabani hujjatlari tanlov uchun qabul qilinmaydi.		(dresskod), odob-axloq kodeksida belgilangan talablarga rioya etishi tyutor tomonidan (4 va undan yuqori kurslarda dekan o'rinbosari) baholandi va tegishli ball qo'yiladi. "Odob axloq komissiyasi" xulosa bergan taqdirda baholashda to'liq inobatga olinadi. Fakultet dekani o'rinbosarlari tomonidan talabani universitet ichki tartib qoidalarini buzganligi va Odob-axloq kodeksiga rioya etmaganligi bo'yicha qabul qilingan farmoyish va buyruqlar maxsus elektron platformaga yuklanadi.
5.	Xalqaro, Respublika, viloyat miqyosdagi ko'rik-tanlov, fan olimpiadalari va sport musobaqalari da erishgan natijalari	1. Universitet bosqichida 1, 2, 3-o'rin egallagan talabalar mos ravishda 1-3-ball bilan baholanadi; 2. Viloyat, hududiy bosqichlarda 1, 2, 3-o'rin egallagan talabalar mos ravishda 4-6 ball bilan baholanadi. 3. Respublika bosqichda 1, 2, 3-o'rin egallagan talabalar mos ravishda 7-9 ball bilan baholanadi. 4. Xalqaro miqyosda 1, 2, 3-o'rin egallagan talabalar 10 ball bilan baholanadi.	10	Vazirlik, universitet tomonidan o'tkaziladigan ko'riktanlovlar, fan olimpiadalari va sport musobaqalari ro'yxati shakllantiriladi va platformaga joylashtiriladi. Ballar ushbu ro'yxatga kiritilgan ko'rik-tanlovlar asosida beriladi. G'olib bo'lgan talabalar asoslovchi hujjat (diplom, sertifikat) platformaga yuklaydi va har semestr yakunida yuklangan hujjatlar tyutorlar tomonidan o'rganilib, ballar shakllantiriladi.
6.	Talabani darslarga to'liq, kechikmasdan kelishi	Talabani darslarga to'liq ishtiroki (davomati) kunlik tahlili amalga oshiriladi. 1. 1 semestr davomida 10 soatgacha dars qoldirish maksimal ballning tushishiga	5	Talabalarning darslarga o'z vaqtida kelishi hamda dars jadvaliga muvofiq tegishli auditoriyalarda darslarga to'liq ishtirok etishi bo'yicha davomat

		sabab bo'lmaydi; 2. 1 semestr davomida 10 soatdan 20 soatgacha dars qoldirish 3-4 ball bilan baholanadi; 3.1 semestr davomida 20 soatdan 30 soatgacha dars qoldirish 2-3 ball bilan baholanadi; 4.1 semestr davomida 30 soatdan ortiq dars qoldirgan talabaga ball berilmaydi.		natijalari tyutor (4 va undan yuqori kurslarda dekan o'rinbosari) tomonidan tasdiqlanadi.
7.	Talabalarning “Ma’rifat darsi”dagi faol ishtiroki	O'quv yili davomida “Ma’rifat darslari”da doimiy ishtiroki va faolligi– maksimal 10 ballgacha baholanadi. 1. O'quv yili mobaynida o'tkazilgan “Ma’rifat darslari”ning: 90 - 100 foizida ishtirok etishda - 6 ball; 70 - 80 foizida ishtirok etishda - 4 ball; 60 - 70 foizida ishtirok etishda - 2 ball bilan baholanadi. 2. O'quv yili davomida “Ma’rifat darslari”dagi faolligi 4 ballgacha baholanadi.	10	Talabalarning “Ma’rifat darslari”dagi davomati natijalari va “Ma’rifat darslari”dagi faolligi mas’ul professor - o'qituvchi tomonidan maxsus elektron platformaga kiritiladi.
8.	Teatr va muzey, xiyobon, kino, tarixiy qadamjolarga tashriflar	Talabalarning teatr, muzeylar, kinozallarga tashriflar soni, Samarqand, Buxoro, Toshkent, Xiva, Qo'qon, Shahrisabz va boshqa shu kabi qadimiy shaharlarga (<i>OTM joylashgan hududdan boshqa joydagi</i>) qadamjolar, turizm va ekoturizm maskanlariga qilingan sayohatlar inobatga olinadi va quyidagicha baholanadi: har oyda kamida bir marotaba tashrif - 5 ball; har ikki oyda kamida bir marotaba tashrif - 3 ball;	5	Talabalar teatr va muzey, xiyobon, kino, tarixiy qadamjolarga tashrif buyurganda tasdiqlovchi hujjatni maxsus elektron platformaga joylashtiradi. Tasdiqlovchi hujjat sifatida hudud geolokatsiyasi, hududda tushilgan fotosurat inobatga olinadi. Hujjatlar guruh tyutori (4 va undan yuqori kurs talabalari uchun fakultet dekan o'rinbosari) tomonidan tasdiqlanadi.

		semestrda kamida bir marotaba tashrif - 1 ball.		
9.	Teatr va muzey, xiyobon, kino, tarixiy qadamjolarga tashriflar	Talabalarning teatr, muzeylar, kinozallarga tashriflar soni, Samarqand, Buxoro, Toshkent, Xiva, Qo‘qon, Shahrisabz va boshqa shu kabi qadimiy shaharlarga (<i>OTM joylashgan hududdan boshqa joydagi</i>) qadamjolar, turizm va ekoturizm maskanlariga qilingan sayohatlar inobatga olinadi va quyidagicha baholanadi: har oyda kamida bir marotaba tashrif - 5 ball; har ikki oyda kamida bir marotaba tashrif - 3 ball; semestrda kamida bir marotaba tashrif - 1 ball.	5	Talabalar teatr va muzey, xiyobon, kino, tarixiy qadamjolarga tashrif buyurganda tasdiqlovchi hujjatni maxsus elektron platformaga joylashtiradi. Tasdiqlovchi hujjat sifatida hudud geolokatsiyasi, hududda tushilgan fotosurat inobatga olinadi. Hujjatlar guruh tyutori (4 va undan yuqori kurs talabalari uchun fakultet dekan o‘rinbosari) tomonidan tasdiqlanadi.
10.	Talabaning sport bilan shug‘ullanishi va sog‘lom turmush tarziga amal qilishi	Talabaning sport bilan shug‘ullanishi va sog‘lom turmush tarziga amal qilishi quyidagicha baholanadi: 1. Talabaning sport klubiga a‘zoligi, ma‘lum sport turi bo‘yicha oliy ta‘lim tashkiloti terma jamoasi a‘zoligi - 5 ball; 2. Sport klubiga a‘zoligi, sport seksiyalari yoki sport to‘garagida muntazam sport bilan shug‘ullanishi - 3 ball; 3. Universitetda o‘tkazilgan sport musobaqalaridagi faol ishtiroki - 1 ball; 4. Talabaning o‘qish davomida turli zararli illatlar (ichish, chekish)dan xoli ekanligi - 2 ballgacha; 5. Toza-ozoda yurish, saranjom sarishtaligi (jumladan, TTJda yoki ijara xonadonida yashash vaqtidagi tozalikka rioya etishi) inobatga olinadi va maksimal 2 ball	5	Talabaning sport klubiga a‘zoligi, ma‘lum sport turi bo‘yicha universitet terma jamoasi a‘zoligini tasdiqlovchi a‘zolik hujjati maxsus platformaga kiritiladi, guruh tyutori (4 va undan yuqori kurs talabalari uchun fakultet dekan o‘rinbosari) va sport klubi tomonidan tasdiqlanadi. Har semestr yakunida tyutor (<i>TTJda tarbiyachi pedagog</i>) tomonidan talabaning Sog‘lom turmush tarziga amal qilish 4 ballgacha baholangan holda platformaga kiritiladi.

		bilan baholanadi.		
11.	Ma'naviy - ma'rifiy sohaga oid boshqa yo'nalishlarda gi faolligi uchun	Talabaning tengdoshlari o'rtasida hamda ijtimoiy tarmoqlarda faolligi, vatanparvarlik, taraqqiyparvarlik, ilm-ma'rifat, tarbiya yo'nalishlardagi targ'ibot ishlarida ishtirok etishi va boshqa tashabbuskorligi inobatga olinadi va quyidagicha baholanadi: hamkor tashkilotlar bilan hamkorlikda o'z tashabbusi bilan ma'naviy-ma'rifiy tadbir tashkil etishi - 3 ball; Adiblar xiyobonida va boshqa xiyobonlarda ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar tashkil etishi - 2 ball; ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar tashkil etishdagi faol ishtiroki - 1 ball.	5	Har semestr yakunida tyutor (4 va undan yuqori kurs talabalari uchun fakultet dekan o'rinbosari) tomonidan ma'naviy - ma'rifiy sohaga oid boshqa yo'nalishlardagi faolligi 5 ballgacha baholangan holda platformaga kiritiladi.
JAMI:			100	

Izoh: Qoida tariqasida talaba muayyan sabab bilan (*misol uchun, universitetning ichki tartib qoidalari, Odob-axloq kodeksi talablarini buzganligi uchun*) intizomiy jazoga tortilganda "Ijtimoiy faollik indeksi"da to'plagan balidan 15 ballgacha olib tashlanishi mumkin.